

Yngsta stig - Svona erum við

1.-4. bekkur

Grundaskóli
Akranesi

Farsæl skólabyrjun – Brúum bilið

Það er stórt skref í lífi hvers barns að byrja í grunnskóla. Á yngsta stigi er rík áhersla lögð á að skólabyrjun nemenda sé sem farsælust og að nemendum séu búin góð námsskilyrði svo hver og einn geti þroskast og dafnað á eigin forsendum.

Skipulagt samstarf undir yfirskriftinni „Brúum bilið“ hefur verið á milli leik- og grunnskóla á Akranesi undanfarin ár. Markmiðið með samstarfinu er m.a. að tengja skólastigin saman, skapa meiri samfellu í námi og kennslu nemenda á þessum skólastigum. Með samstarfinu „Brúum bilið“ er byggð upp gagnkvæm þekking og skilningur á starfi kennara á hvoru skólastigi fyrir sig sem við teljum að stuðli að vellíðan og öryggi barna við að fara úr leikskóla í grunnskóla.

Skipulag námsins

Á yngsta stigi hafa umsjónarkennarar umsjón með flestum námsgreinum. Mikil samvinna er innan árganga á stiginu. Sett eru þau markmið að samfella sé í námi nemandans. Í upphafi skólagöngu er áhersla lögð á að nemandinn sé í forgrunni þar sem ýmis verkefni eins og t.d. Stóra bókin eru unnin út frá honum sjálfum og hans nánasta umhverfi. Smám saman er síðan sjóndeildarhringur nemandans víkkaður þegar unnið er með heimabæinn Akranes og í 4. bekk verður hann síðan enn víðari þegar heimalandið Ísland er tekið fyrir.

Sérstök verkefni

- Brúum bilið (samstarf milli leikskóla og 1. bekkjar)
- Stóra bókin (1. og 2. bekkur)
- Bærinn minn (3. bekkur)
- Ísland (4. bekkur)

Leiðarljós Grundaskóla

Á yngsta stigi er lögð áhersla á að einkunnarorð skólans samvinna, traust og virðing séu lifandi í skólastarfinu en ekki bara orð á blaði. Nemendum er treyst og ætlast til að nemendur og starfsfólk umgangist hvert annað af virðingu og vinsemd. Leitast er við að hafa andrúmsloftið notalegt svo öllum geti liðið vel og að nemendur fái viðfangsefni og kennslu við hæfi.

Kennsluhættir/verklag

Á stiginu er unnið með Uppeldi til ábyrgðar, Byrjendalæsi og Orð af orði. Lögð er áhersla á samvinnu í árgöngum og unnið er ýmist í hópavinnu, paravinnu eða einstaklingsvinnu. Þemavinna er jafnframt algeng þar sem leitast er við að samþætta námsgreinar og hafa kennsluaðferðir fjölbreyttar og skapandi. Einnig er lögð áhersla á einstaklingsmiðað nám og góða samvinnu þar sem sjálfstæði nemenda er eftt svo þeir geti tekið meiri ábyrgð á námi sínu með auknum þroska og aldri.

Uppeldi til ábyrgðar

Í Grundaskóla fylgjum við uppeldisstefnu sem ber nafnið: Uppeldi til ábyrgðar. Aðaláherslan er lögð á jákvæð samskipti og að kenna börnum og unglingum sjálfstjórn og aga. Auk þess er markmiðið að nemendur læri að taka ábyrgð á eigin orðum og gerðum, geti lært af mistökum í samskiptum og þekki sína eigin styrkleika.

Byrjendalæsi

Skólaárið 2007 – 2008 hófu grunnskólarnir á Akranesi þátttöku í þróunarverkefninu Byrjendalæsi undir stjórn Rósu Eggertsdóttur og fleiri kennara á Skólaþróunarsviði Háskólans á Akureyri.

Byrjendalæsi er samvirk kennsluaðferð þar sem jöfnum höndum er unnið með merkingu máls og tæknilega þætti lestrarnámsins. Rík áhersla er lögð á samvinnu nemenda samhliða því sem einstaklingsþörfum er mætt. Í þeim anda

Yngsta stig

Útbúa kennarar verkefni sem nemendur geta leyst saman óháð lestrarfærni. Í kennsluaðferðinni er vinna með tal, hlustun, lestur og ritun felld saman í eina heild og tengjast sértækir þættir móðurmálsins, svo sem hljóðvitund, réttitun, orðaforði, setningabygging, málfræði og skrift inn í ferlið. Meginmarkmiðið er að nemendur nái góðum árangri í læsi sem fyrst á skólagöngu sinni.

Vinna við Byrjendalæsi eykur nokkuð vinnuálag á kennara en slíku verklagi fylgja líka kostir sem vega þar upp á móti. Helsti kosturinn er sú ígrundun sem á sér stað þegar kennarar gera kennsluáætlanir og útbúa tilheyrandi verkefni og námsgögn. Í því ferli felst virk starfsþróun því hugmyndir vakna um fjölbætta notkunarmöguleika námsgagnanna, hugmyndir sem birtast á ófyrirséðan hátt í daglegu starfi þegar kennarar mæta þörfum nemenda sinna hér og nú. Þannig endurskoða kennarar stöðugt eigin ákvarðanir og þróa hugmyndir sínar um leið og þeir meta frammistöðu nemenda. Kennsluáætlanir eru einnig öflugt vinnutæki sem eykur öryggi kennara, bæði hvað varðar skráningu og mat á starfinu í skólastofunni og upplýsingagjöf til stjórnenda og foreldra/forráðamanna nemenda þar að lútandi.

Orð af orði

Orð af orði er hugmynda-, kennslu- og aðferðafræði sem hefur það að markmiði að efla læsi og námsárangur nemenda. Nemendur hlusta á upplestur af ýmsu tagi og lesa sjálfir fjölbreyttan texta sér til skemmtunar, yndis og fróðleiks. Nemendur læra aðferðir til að greina merkingu orða, samhengi þeirra og samsetningu sem hjálpar þeim að efla lesskilning sinn.

Þemavinna

Ýmis þemaverkefni, stór og smá, eru unnin á stiginu á hverju skólaári. Nokkur þemaverkefni hafa náð að festa sig í sessi. Má þar nefna þemaverkefni sem tengjast Stóru bókinni í 1. og 2. bekk. Þemaverkefni um bæinn okkar Akranes er unnið í 3. bekk og þemaverkefni um Ísland í 4. bekk. Markmiðið með þemavinnunni er að brjóta upp hefðbundið skólustarf og gefa nemendum tækifæri til að vinna við ólíkar og fjölbreyttar aðstæður, kynnast fleirum, þjálfa samstarf og kynnast fjölbreyttum vinnuaðferðum.

Zippý

Í 3. bekk er unnið eftir námsefninu Vinir Zippýs sem stuðlar að eflingu tilfinningaþroska og vellíðan nemenda. Nemendur læra að átta sig á ýmsum tilfinningum og fá þjálfun í að tjá sig um líðan sína við aðra. Nemendur eru hvattir til þess að leita sér hjálpar þegar þeim finnst að þeir þurfi á því að halda. Nemendur öðlast færni við að bjarga sér í erfiðleikum sem upp kunna að koma í daglegu lífi og geta nýtt sér þá færni við þær aðstæður sem þeir kunna að standa frammi fyrir í framtíðinni.

Námsmat

Á yngsta stigi er áhersla lögð á að námsmat sé fjölbreytt og leiðbeinandi fyrir nemendur. Á skólaárinu fara fram foreldraviðtöl þar sem nemandi og foreldrar ásamt kennara fara yfir námsstöðu og líðan nemenda.

Heimanám

Heimanám á yngsta stigi er í formi lestrar þar sem samstarf á milli heimilis og skóla skiptir sköpum í eflingu lestrarfærni nemenda. Það er stefna Grundaskóla að lestrarfærni sé forsenda annars náms og því er lögð áhersla á að allir nemendur nái góðri lestrarfærni sem nýtist þeim til gagns og gamans. Nemendur eru aðstoðaðir við að finna lestrarefni við hæfi og lögð er áhersla á daglegan heimalestur bæði upphátt og í hljóði. Annað heimanám er undir nemendum og foreldrum komið.

Foreldrasamstarf

Vel er tekið á mótum foreldrum/forráðamönnum og lögð er áhersla á gott samstarf á milli heimilis og skóla. Foreldrar skulu vera vel upplýstir um skólastarfið og er upplýsingum miðlað reglulega í tölvupósti. Einnig er dagbókin Spegilinn nýtt til að koma upplýsingum á framfæri milli heimilis og skóla.

Malaví

Um árabíl hafa nemendur í Grundaskóla styrkt hjálparstarf Rauða krossins í Malaví. Upphafið að því var að nemendur skólans ákváðu að hætta að gefa hver öðrum jólagjafir á Litlu-jólunum en láta samsvarandi upphæð renna í Malavísöfnun. Með árunum hefur þessi söfnun öðlast stærri sess í skólastarfinu. Síðustu árin hafa nokkrir dagar verið lagðir undir þemavinnu þar sem búnir hafa verið til ýmis konar hlutir sem seldir hafa verið á Malaví markaði sem haldinn hefur verið í skólanum. Enn fremur hafa nemendur fjallað um mannréttindi, fjölmenningu og gildi þess að láta gott af sér leiða.

Vordagar

Í lok hvers skólaárs eru svokallaðir Vordagar í Grundaskóla þar sem allir nemendur í 1.-9. bekk taka þátt. Við skipulag vordaga er reynt að koma til móts við ólíkar þarfir nemenda með fjölbreyttum kennsluháttum. Viðfangsefni eru margvísleg þar sem áhersla er lögð á útivist og ferðir um Akranes og nágrenni. Árgöngum er blandað saman til að nemendur kynnist innbyrðis. Vordagarnir eru ómissandi hluti af skólastarfinu.

List og verkgreinar

Í skólastarfi Grundaskóla er lögð áhersla á skapandi vinnu og verkefni með nemendum. Verkefnaval í list- og verkgreinum er oft í tengslum við bækur, þemavinnu og söguramma sem árgangar eru að vinna í hverju sinni. Tvisvar í viku fara nemendur af yngsta stigi í blönduðum hópum innan árgangsins í list- og verkgreinar, klukkutíma í senn. Nemendur eru á hverju svæði í fimm til sex vikur. Í list- og verkgreinum er boðið upp á smíði, textílmenn, tónmennt, myndmennt og hreyfistund.

Yngsta stig

Umferðarfræðsla

Grundaskóli er móðurskóli í umferðarfræðslu og hefur verið frá árinu 2005. Hlutverk skólans er að vera öðrum grunnskólum á Íslandi til fyrirmyndar og til ráðgjafar á sviði umferðarfræðslu.

Umferðarfræðslan kemur inn í skólastarfið á ýmsum stöðum og er samþætting við aðrar námsgreinar undirstaða þess að fræðslan fái sinn sess í skólastarfinu. Skólinn hvetur nemendur til að koma gangandi eða hjólandi í skólann, þannig minnkar umferð í kring-um skólasvæðið og öryggi allra eykst.

Nokkur árviss verkefni tengd umferðarfræðslunni eru á hverju stigi. Í 1.-4. bekk er mikið unnið í samvinnu við eldri nemendur. Unnið er með öruggustu leiðina í skólann, örugg leiksvæði, merkingu og túlkun umferðarmerkja, að rata um umhverfi sitt, hjólreiðar, hjóladaga og fleira.

Skólinn gefur einnig öllum nemendum 1. bekkjar endurskinsvesti til eignar ásamt því að allir nemendur fá endurskinsmerki að gjöf einu sinni á hverju skólaári.

Samsöngur

Einu sinni í viku taka nemendur úr 2.-4. bekk þátt í samsöng og þrisvar til fjórum sinnum á ári sameinast allur skólinn ásamt leikskólum og foreldrum í stórum samsöng í íþróttahúsinu að Jaðarsbökkum.

Íþróttir

Tvisvar sinnum í viku fara nemendur í íþróttir. Nemendur klæðast íþróttafötum og mælt er til þess að nemendur fari í sturtu eftir íþróttatíma en það er þó ekki skylda. Nemendur á yngsta stigi eru ekki í íþróttaskóm í þessum tímum.

Sund

Einu sinni í viku fara nemendur í sund. Nemendur eru hvattir til að nota sundgleraugu. Sundnámskeið er fyrir 1. bekk í 5-6 vikur að vori. Stefnt er að því að hver nemandi fái að minnsta kosti 20 sundtíma í apríl og maí.

Frímínútur

Á yngsta stigi fara nemendur tvisvar á dag út í frímínútur. Mikilvægt er að nemendur komi klæddir eftir veðri því alla daga er útivera nema þegar veður er verulega slæmt.

Nesti

Ætlast er til að nemendur komi með hollt og gott nesti að heiman. Sætir drykkir í fernum eru ekki leyfðir en nemendum stendur til boða að kaupa mjólk.

Hádegi

Í hádeginu er boðið upp á heitan mat í mötuneyti skólans. Foreldrar hafa val um að skrá börnin sín í mat alla daga eða velja stakar máltíðir. Skráning fer fram á matartorg.is og þar er jafnframt að finna upplýsingar um þann mat sem í boði er. Lykilorð inn á matartorg er hægt að nálgast hjá ritara skólans.

Forföll

Veikindi/forföll ber að tilkynna daglega til ritara. Ef nemandi þarf leyfi sem er lengra en þrjú dagar þarf að sækja um það á sérstöku eyðublaði hjá ritara sem skólastjóri fer yfir.

Vinaliðaverkefnið

Vinaliðaverkefnið er nokkst að uppruna en það hefur á fáum árum náð mikilli útbreiðslu og er starfrækt í yfir 1000 skólum í Noregi. Íslenskir skólar eru nú margir hverjir að taka upp vinaliðaverkefni en markmið þess er að hvetja nemendur til meiri þátttöku í frímínútum og skapa betri skólaanda. Vinaliðaverkefninu er einnig ætlað að styðja við eineltisáætlun skólans og er hugmyndafræðin sú að ef boðið er upp á fjölbreyttara úrval afþreyingar í löngu frímínútunum muni yngri og eldri nemendur skólans finna eitthvað við sitt hæfi og markmið okkar er að allir nemendur hlakki til að mæta í skólann sinn alla daga. Vinaliðaverkefnið er starfrækt á yngsta og miðstigi skólans. Vinaliðar er valdir úr röðum nemenda en þeirra hlutverk er síðan að hafa umsjón með að koma leikjum og afþreyingu í gang og taka síðan til eftir leikina að þeim loknum. Nemandi sem er valinn til að gegna hlutverki Vinaliða starfar í hálf ár í senn. Vinaliðinn vinnur að verkefninu í löngu frímínútum skólans, tvo daga í viku, mánudag og miðvikudag eða þriðjudag og fimmtudag. Vinaliðinn mætir einnig á fundi þar sem starfið í frímínútum er skipulagt og vangaveltur sem því tengjast eru ræddar. Það er ekkert sem segir að Vinaliði geti ekki verið valinn aftur, hópurrinn tilnefnir þá nemendur sem honum finnst passa í starfið hverju sinni. Mikil ánægja er með vinaliðaverkefnið í Grundaskóla.

SAMVINNA - TRAUST - VIRÐING

